MOLITE BRAĆO

LITURGIJSKI LIST ZA VJERNIKE

GODINA I — MAKARSKA 1963. — BROJ 4.

26178

SADRŽAJ

Odricanje i radost 3
Dika i ponos Kartage 5
Drag je bogu i ljudima 7
Temelj molitve 8
Otajstveno tijelo Kristovo 11
Nedjeljne i blagdanske misli 13
Križni put Krista u Crkvi 19
Marija Kitahara Reiko 20
Među nama — Dopisi čitatelja 22

S dopuštenjem crkvenih vlasti

List i prilog: 100 Din Samo prilog: 50 Din

»MOLITE BRAĆO« izdaje Interdiecezanski liturgijski odbor (ILO) po ovlaštenju katoličkog episkopata. Izlazi mjesečno. Uređuje i odgovara: Ante Miličić, Povlja, Brač. Administracija i pretplate o. Jure Radić, Makarska, Žrtava fašizma 1. Godišnja pretplata s poštarinom iznosi 1.000 din; za bogoslove 800 din. Broj tekućeg računa 437-11-70-4-7. Tisak: Novinsko-izdavačko poduzeće »Slobodna Dalmacija«, - Split

MOLITE BRAĆO

LITURGIJSKI LIST ZA VJERNIKE

GODINA I MAKARSKA 1963. BROJ 4.

ODRICANJE I RADOST

Započeli smo korizmu ozbiljnom opomenom Majke Crkve: »Spomeni se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah obratiti!« A kako mi svi to lako zaboravljamo!

Zaboravljamo da je tjelesni život kratak i da će ga smrt, prije ili kasnije, konačno prekinuti. Zaboravljamo da je život duše važniji — jer je vječan.

I zato se događa da ne gledamo ono što je važnije nego ono što je glasnije, da ispunjavamo bilo kakve zahtjeve i težnje tjelesne naravi, a na zahtjeve duševne naravi, i pogotovo na zahtjeve nadnaravne ne obraćamo pažnju.

Korizma treba da nas podsjeti na ono najviše i najljepše svojstvo čovjeka: na sposobnost da može odabrati ovo ili ono, da može svojom voljom prihvatiti i izvršiti i ono što tjelesne težnje i nagoni ne vole. Da može odbiti i odbaciti ono što tjelesni nagoni žele i zahtijevaju.

Korizma nam pruža priliku, da uz pomoć milosti naglasimo i utvrdimo nadmoć duše nad tijelom, da pokažemo, kako se ono kaže, »tko je gazda u kući«, je li tijelo ili duša.

To je smisao korizmenog odricanja, ne samo u postu, nego, kako kaže himan Jutarnje:

»Uzdržavajmo stoga se
u jelu, pilu, riječima,
snu, zabavi i budnije
na osjećala pazimo.

Izbjegavajmo poroke
što mlitavce obaraju
Ne popuštajmo nimalo
prepredenomu silniku.«

Dakako, kazat će vam da odricanje danas nije moderno, da je to zastarjela, natražna ideja, da se danas treba držati one: »Čini, što ti se prohtije!«

Lijepo, ali ako se nekom prohtije da krade, reći će odmah da je to krivično djelo i strpat će ga u zatvor. Ako se nekom prohtije da se tuče, reći će mu da je divljak, ajde sucu za prekršaje. Ako se nekom prohtije da pljuje po podu, reći će da je nepristojan.

Ima bezbroj stvari gdje se, hoćeš-nećeš, odričemo, uzdržavamo od onoga što nam se prohtije. Jedan moj znanac kaže: »Onoga nemam, ovoga neću . . .«

Ali i u onom što po zakonima i običajima smijemo i možemo činiti treba paziti na red vrijednosti.

Vrijednost čovjeka se pozna po tome što on smatra da je vrednije, i ne samo smatra nego i čini.

Magarac nalazi zadovoljstvo u djetelini, svinja u blatu.

Ima tjelesnih radosti a ima i duševnih.

Ima i nadnaravnih radosti, a jedna od tih je radost žrtve, radost odricanja.

Ako se odričem nečeg da odaberem ono što je bolje, ono što je veće, ono što je ljepše, ono što je uzvišenije — jesam li što izgubio?

Odricanje, uzdržavanje nije negativno, nego pozitivno. Nije toliko važno ono što ostavljam, nego ono drugo što sam mjesto toga odabrao.

*

Ima nekih koji se smatraju kršćanima, ali kad se spomene post, onda citiraju riječi Isusove: »Ne kalja čovjeka što ulazi u usta nego što izlazi iz usta.«

Tko će od nas pobijati riječi Isusove?

Samo što takvi zaboravljaju da je Isus sam postio, i da je post preporučio učenicima.

A s druge strane, kad kršiš post, nije grijeh u tom što si jeo — nego što nisi slušao. Nije grijeh ono jelo što je ušlo u tvoja usta, nego ona oholost što je izašla iz tvoje tvrde glave, koja neće da sluša Crkvu. A pogotovo ako je to za inat, usprkos, baš zato jer je zabranjeno.

Smisao i posta i svakog odricanja, a pogotovo korizmenog jest upravo u tom:

Da se tijelo nauči slušati dušu.

A duša da sluša Boga i Crkvu.

Urednik

DIKA I PONOS KARTAGE
(6. III)

Čovjek se strese u srcu, kad čita stranice napisane kroz rubin suza od mlade rimske matrone u cvijetu života i materinske sreće, od dvadeset-godišnje mučenice Perpetue. Providnost nam je božja uščuvala od početka trećega stoljeća pa do danas taj dragocjeni spomen-spis.

Perpetua, izobražena kći bogatih poganskih roditelja, a majka maloga sinčića, koga je još na prsima dojila, spremala se sa svojom ropkinjom Felicitom da primi sv. krst.

Val divljega progonstva cara Septimija Severa godine 202. pljusne i kuću sv. Perpetue, te odnese iz kuće nju i njezinu ropkinju Felicitu, roba Revokata i dva mladića, Saturnina i Sekundula.

Otac, poganin, ljubio je neizmjerno svoju kćer i kušao je nagovoriti, da otpadne od kršćanstva, da joj ne bude trebalo u cvijetu mladosti poginuti od strašne smrti.

»Oče moj — reče mu ona — vidiš li tu vazu ovdje na zemlji? možeš li reći, da je što drugo nego vaza?« — »Ne mogu«.

»Tako isto i ja ne mogu reći, da sam što drugo nego što jesam — naime kršćanka.«

Donijeli su joj u tamnicu dijete, koje je bilo silno nemirno bez majke. »Taj čas — piše ona — za me su prestale muke. Brige za dijete više nijesam imala. Tamnica mi se najedanput pričinila kao palača.«

Jednom joj reče brat, kad je pohodio: »Sestro moja, sada si zastalno već kod Boga tako dobro zapisana, da će ti Bog objaviti — ako ga budeš prosila — kako će sve to svršiti: ili vas čeka mučenička smrt ili ćete biti možda ipak pomilovani.«

»Sutra ću ti odgovoriti« — reče mu ona.

Vruće je molila. — »I u molitvi — piše — vidjela sam zlatne, neizmjerno velike ljestve, koje su dopirale sve do neba. Pod ljestvama je bio veliki zmaj i vrebao je na one, koji su išli po ljestvama i plašio one, koji su se imali zaputiti. Prvi je na vrh prispio Saturnin, naš učitelj u vjeri, okrenuo se k meni pa reče: — Perpetua, čekam te.

SPOMENI SE, ČOVJEČE,
da si prah
i da ćeš se u prah obratiti!

Kad sam stigla na vrh, zagledam neizmjerno veliki vrt. Posred vrta sjedi čovjek obučen kao pastir. Oko njega je stajalo mnoštvo od više tisuća u bijelim odjećama.

Zatim mi je dao nešto kao malo mlijeka, ja sam primila prekriženih ruku, a svi naokolo rekli su: Amen. Nato sam se probudila, pa sam još osjećala u ustima nešto slatka. Pripovjedila sam svome bratu, razumjela sam da nas čeka mučenička smrt.«

Kad znamo za ovu prikazu, onda razumijemo, zašto je na mnoga mjesta u rimskim katakombama naslikan rajski vrt, Dobri Pastir, posuda sa tajanstvenim pićem.

Prvi kršćani su znali, da bez okrepe euharističnog Kruha ne mogu imati snage za mučeništvo. Kad su je vodili na raspravu, saleti je otac: »Kćeri moja, smiluj se mojim sijedim vlasima. Smiluj se na starca oca, ako se mogu tako nazivati. Ovim sam te rukama uzgojio do tih cvatućih godina Ne sramoti nas pred ljudima.«

»Tako je govorio moj otac — pripovijeda Perpetua — i u svojoj očinskoj ljubavi cjelivao mi je ruke. Zatim mi se bacio pred noge.

Najviše sam ga sažalijevala zato, što je on bio jedini od sve moje rodbine, koji se nije veselio mome trpljenju.«

Drugi dan poveli su svih na sud. Sakupilo se silno mnoštvo pa i otac Perpetue. U naručaju je imao svoga unuka, sina Perpetue.

Klekne s djetetom u rukama: »Imaj samilosti barem prama djetetu. Žrtvuj bogovima.«

Koliko kušnje za dobro srce plemenite kćeri i ljubezne mlade majke!

Jaka je, okrijepljena Kruhom jakih, svladala je preteške kušnje.

»Zadnji moj boj neka napiše tko drugi, ako mu je drago« — tako svršava njezin spomen-spis.

Peru, koje nam je napisalo njezin zadnji boj imamo biti zahvalni i za junački izgled drugarice svete Perpetue, mlade ropkinje Felicite.

Sveta je Felicita uprav očekivala dijete od Boga. Po naravnim zakonima manjkalo je još jedan mjesec do njegova rođenja. Budući da je znala za odredbe rimskoga zakona, da se noseća žena ne smije umoriti dokle ne porodi, žao joj je bilo, da će drugi prije nje podnijeti mučeničku smrt. Bog joj je uslišao molbe — tri dana prije nego su svi imali ići u amfi-

teatar, porodi kćerku, koju je neka pobožna kršćanka primila za svoju.

Dvije mlade majke, jedna plemenita gospođa, druga uboga ropkinja razderane su u amfiteatru od divljih zvijeri!

Malo je svetih mučenika, koje je Crkva tako odlikovala kao ove dvije svetice: u vječni spomen tijesne veze između mučeništva i presvete Euharistije, svaki svećenik u svakoj svetoj misi spomene između pretvorbe i pričesti imena dviju slavnih afričkih mučenica: Felicite i Perpetue.

U doba duševnih mekušaca, u vijeku labavih značajeva, još više odskače jakost tih dviju mladih majka.

Oduševljavale one svojim primjerom sve naše djevojke i majke u izgradnji jakosti volje i karaktera!

M. ALAJBEG

DRAG JE BOGU I LJUDIMA

San . . .

U nebeskom dvoru sve je veselo, sve ozvanja od anđeoskog pjevanja — — — ta Josipov je dan!

Pred prijestoljem sv. Josipa Bog Otac progovora: — Josipe pravedni! U Starome Zavjetu tražio sam čistoću od onih, koji su nosili sveto posuđe — još veću svetost od onih, koji su se doticali svetog Kovčega. Jer si ti bio čist kao nijedan od njih, povjerio sam ti samu nevinost — Isusa i Mariju.

Štiti i dalje nevine duše!

Zatim Isus reče: — Poočime dragi! Hvala ti na svemu što si za me učinio! Ako sam obećao stostruku nagradu za čašu vode, što je ljudi dadu siromahu u moje ime, koliko više ne dugujem tebi, koji si me othranio i u teškim časovima obranio.

Na zemlji sam ti udijelio najljepše, što sam imao a to je, da sam kod tvoje smrti bio prisutan sa svojom Majkom. Tako nagrađujem one, koji dobro čine. Uvijek sam spravan, da na tvoj zagovor pođem do smrtne postelje onih, koji tebe zazivaju.

Budi i nadalje zaštitnik svete smrti!

Kao što se sunčana zraka kroz kaplje rastvara u divnu dugu, tako se i Božja svetost kroza te rastvorila u tri krasne boje: poslušnosti, siromaštva i čistoće.

Nadahnjuj odabrane duše, da što više sakupljaju zraka Božjega Sunca, e da bi se svijet poljepšao dugom divnih kreposti redovničkih zavjeta.

Drugi san...

Pred vratima crkve stoji starac lijepe rudaste brade. Prođe dijete, a starac ga upita: — Mali, znaš li pripovijedati štogod?

Znam o Josipu Misirskome.

Danu, da čujem.

Car je Josipa tako ljubio, da ga je postavio upraviteljem nad svim svojim imanjem. U doba gladi on je ljude hranio kruhom, što je sam uščuvao za te teške godine.

Hodi, dušo, unutra; evo ja i tebi Kruha, što sam ga uščuvao.

Kad je dječak okusio, uvjerio se, da je to »Kruh anđeoski«, što ga je Herod u Betlehemu (kući kruha) htio uništiti. Da nam ga nije uništio, zahvalni smo onome starcu lijepe rudaste brade iz Nazareta.

Dječak je htio da mu zahvali, ali ga nestade ispred njegovih očiju.

Izašao je iz crkve promišljajući: Sveti Josip uvijek je ovakav bio. U danima slave Isusove njega nema.

On je krasna zvijezda ali dosta sakrivena!

M. ALAJBEG

TEMELJ MOLITVE

Za dobru i uspješnu molitvu zaista je najpotrebnija poniznost. Vrijedi to za svaku krepost i za svako dobro djelo uopće. Uzmimo ona djela koja nam se sada u korizmi najviše preporučuju: post, milostinja i molitva. Iz usporedbe s prvima to će biti još jasnije baš o molitvi.

Mogli bismo cijelu korizmu postiti o kruhu i vodi, kao najveći pokornici, kao sv. Ivan Vianney, »krumpiraš«. Tako ga je podrugljivo nazvao sotona, jer bi sveti župnik skuhao krumpira i njima se hranio za nekoliko dana. Post je bez sumnje teško i vrlo zaslužno dobro djelo. Mogli bismo dakle postom tako se osušiti da izgledamo koštunjava lica kao i spomenuti svetac, a ipak...

BOG je

NAŠ STVORITELJ — slušajmo ga
NAŠ OTAC — ljubimo ga

Majka nam Crkva vrlo preporuča milostinju koja, prema riječima Sv. Pisma, briše grijehe. Sv. Lav Veliki i drugi sveti oci traže od nas da dajemo milostinju ne samo od svog suviška nego da drugima dajemo ono što sebi uskratimo. Osobito ono što je nama manje potrebno, a možda i štetno. Dakle: vino, duhan, pohađanje kina itd. I u naše se doba zaista dijeli mnogo milostinje. Ne toliko više prosjacima koji kucaju od vrata do vrata, nego moderno: paketima, čekovima, čak i brzojavnim uputnicama. A često u vezi s liturgijom, dajući u crkvi kod raznih skupljanja. Dosta se sjetiti milijona i milijona paketa hrane i drugih potrepština što su ih američki vjernici nakon rata poslali skoro svemu svijetu. Ili kako velike svote zadnjih godina skupljaju njemački katolici za nerazvijene zemlje (korizmena akcija »Misereor«) ili za Južnu Ameriku (adventska akcija »Adveniat«). Time su već podignuto brojne škole, bolnice, tvornice, putevi itd. Prema Spasiteljevu obećanju ni čaša vode dana u Božje ime neće ostati bez nagrade, a ipak...

Mogli bismo moliti vrlo mnogo, pa i posve sabrano, što je rijetkost. Molitve koje znamo od djetinjstva, molitve koje nam pružaju knjige (razne sastavke svetaca, knjige za razmatranje). Molitve koje moli Crkva u svojoj liturgiji, osobito u žrtvovanju sv. Mise i primanju sv. pričesti, Uz to bismo još mogli i morali nastojati da molimo što više i što bolje mislima, čuvstvima, izrazima vjere, ufanja i ljubavi. Bez sumnje bi sve to tvorilo veliko blago molitve, a ipak...

Što slijedi iza ovih tri put navedenih tačkica? Nije teško pogoditi, a evo da bude svakome jasno: Sva ta dobra djela posta, milostinje i molitve, pa i kad bismo ih mnogo više obavljali, i ne samo kroz jednu korizmu nego kroz čitav život, **ipak bi vrijedila malo ili ništa ako ne bi bila obavljena ponizno.**

Znači: što god obavimo sa svjesnom željom, da ljudi vide i pohvale i da nas drže boljima, pred Bogom, za vječnost ne vrijedi ništa. Primili smo svoju plaću, kazao je Učitelj, naime plaću koju smo tražili i za koju smo dobro djelo učinili. Ima još veća opasnost: sve što učinimo sa svjesnom samodopadnošću, pa se sami sebi divimo brojeći svoja dobra djela i žrtve, uspoređujući ih s drugima, precjenjujući sebe i podcjenjujući druge, sve to može posve izbrisati svu zaslužnost ne znam kako velikih djela.

Temelj je dakle svih dobrih djela poniznost. U njoj je sva njihova vrijednost. U uvjerenju da smo pred Bogom ništa i da to uvijek, u svakom slučaju ostajemo. Pa i kad njegovom

pomoću učinimo koje dobro djelo, uzeto pojedinačno ili sve kroz čitav život zajedno.

A to posebno vrijedi o molitvi kojom se više nego ikojim drugim dobrim djelom dižemo Bogu. Bogu se možemo približiti, kod njega ostati, s njim se razgovarati, od njega nešto primiti, zahvaliti mu i slaviti ga samo po poniznosti. Uzdignuće je pameti i srca Bogu moguće na tom uvjerenju. Poniznost je zaista temelj molitve. Bez nje je molitva bez temelja, građenje kula u zraku, samoumišljanje koje više škodi negoli koristi. A poniznost je ujedno i mjerilo molitve. Što se dublje i iskrenije ponizimo to se lakše i uspješnije podignemo k Bogu. Koliko smo se Bogu približili i koliko smo mu dragi, najbolje možemo izmjeriti po svojoj poniznosti. I to po poniznosti prema Bogu i prema ljudima, osobito kad se radi o njegovim namjesnicima. Ovo je kamen kušnje za vrijednost i uspješnost naše molitve.

Ponizan zna da je sve, a ma baš sve, Božji dar. Taj treba izmoliti. Treba dakle i moliti za poniznu molitvu i uopće za poniznost, kao i za svaku krepost. Ali za ovu najviše, jer je temelj. Tek na tom temelju mogu doći druge kreposti, pa i nijhova kraljica: ljubav. Nije nam zaludu Spasitelj preporučio, a Crkva nam stavlja na usta zaziv: »Isuse blaga i ponizna srca, učini srce moje po srcu svome.«

Molimo za poniznost i drugima, posebno onima kojima iz bilo kojeg opravdanog razloga želimo više dobra. Izmolimo poniznost onima koji vode druge, jer je njima najpotrebnija. Vrijedi to i za one koji vode Crkvu. Sakramenat sv. reda, sam po sebi, ne daje nijednu krepost pa ni poniznost. Za nju se treba svatko moliti i truditi. Izgleda da ju je u velikoj mjeri postigao naš dragi, skromni papa Ivan XXIII.

ORANTA

BOGA NE MOGU VIDJETI...
ALI MOGU S NJIM RAZGOVARATI.

BOG GOVORI MENI: U SV. PISMU po prorocima, apostolima, po svom Sinu Isusu Kristu. U CRKVI: po svećeniku...

JA GOVORIM BOGU: u molitvi, u žrtvi, u radu...

OTAJSTVENO TIJELO KRISTOVO

Saul je to uvidio postaje Pavao apostol

Mladi Saul došao je iz Tarsa u Jerusolim na židovske više škole, pun oduševljenja za svoj izabrani narod i za svoju vjeru. Tu je doznao da se sve više širi nova vjera Isusa iz Nazareta, koji je malo prije njegovog dolaska bio raspet na križ. Prisustvovao je kamenovanju Stjepana i odlučio pomoći da se uništi ta grupa ljudi koja je prijetila da potkopa staru židovsku vjeru. Tražio je pismena ovlaštenja od židovskih starješina da i po drugim gradovima pronađe te — po njegovu mišljenju — otpadnike, i da ih vezane dovede pred židovski sud.

Pred Damaskom ga obasja čudesno svjetlo i začuje glas: »Saule, Saule, zašto me progoniš?« — »A tko si ti, gospodine?« — pita Saul. »Ja sam Isus, koga ti progoniš.«

Saul je mogao pitati: Kako te mogu progoniti, kad te nisam nikad vidio? Ali on nije više pitao. Razumio je.

Shvatio je da Isus živi u svakom onom kršćaninu koga je on progonio i u svima zajedno — u Crkvi.

Isus to često kaže na razne načine

U Evanđelju nalazimo tu istu misao izraženu drukčije, ali je smisao isti. Kad Isus govori o posljednjem sudu, ne predbacuje osuđenima što su neko zlo učinili, jer je to inače jasno, nego traži još više:

»Bio sam gladan, i niste me nahranili; bio sam žedan, i niste me napojili; bio sam go, i niste me zaodjeli...«

A kad oni kažu: »Gospodine, kad smo te vidjeli gladna ili žedna ili gola?...«

»Štogod niste učinili jednom od ovih najmanjih, niste meni učinili... I štogod ste učinili jednom od ovih najmanjih meni ste učinili.«

Dakle u svakom, pa i najmanjemu i najslabijemu i najbjednijemu — treba da vidimo Isusa.

Dakako, u apostolima — i njihovim nasljednicima — još u posebnoj, učiteljskoj funkciji:

»Tko vas sluša, mene sluša; tko vas prezire, mene prezire; a tko prezire mene, prezire onoga koji je mene poslao.«

A u svojoj veličanstvenoj molitvi na veliki četvrtak neprestano ističe to jedinstvo:

»Da budu jedno, kako što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, da i oni u nama budu jedno...«

Trostruko jedinstvo:
Jedinstvo Oca sa Sinom.
Jedinstvo svakog od nas sa Kristom.
Jedinstvo svih nas međusobno.

To jedinstvo im je također tumačio uspoređujući sebe s lozom. Ali dok je bio vidljivo s njima, oni nisu mogli shvatiti njegovo nevidljivo spasiteljsko djelovanje. Zato im kaže:

»Još bih mnogo imao govoriti s vama, ali sad ne možete podnijeti. Kad dođe Utješitelj, Duh Sveti, koga ću vam poslati, on će vam rastumačiti sve, i napomenuti sve što sam vam ja rekao.«

Kako treba ovu tajnu shvatiti nama danas

Apostolu Pavlu je to bilo tako usađeno u dušu, da skoro neprestano o tom govori, i sve drugo s tim dovodi u vezu.

»Krist je glava Crkve a mi smo udovi tijela njegova. Kao što tijelo ima razne udove, i svaki nema istu ulogu, tako smo i mi udovi tijela Kristova i kao udovi jedan prema drugome.«

To tijelo nije onakovo kakvo je bilo tijelo povijesnog Krista, dok je propovijedao, činio čudesa, umro na križu. Nije ni onakvo kakvo je u Svetom Sakramentu. To je tijelo posebno, nadnaravno, u kojem tjelesni elemenat sačinjavamo mi svi vjernici zajedno s Kristom.

Zato jer je nadnaravno, otajstveno, zovemo ga: otajstveno tijelo Kristovo.

CRKVA za nas ne smije biti samo jedna ustanova, jedno udruženje kao bilo koje drugo — Crkva je tijelo Kristovo, jer nastavlja njegovu ulogu Spasitelja.

On nam je svojom mukom i smrću na križu zaslužio spasenje, ali da ono dođe do nas, današnjih ljudi, ovdje u mom mjestu, tamo u Australiji ili Africi ili bilo gdje, on se služi Crkvom.

U Crkvi i po Crkvi on djeluje, on spasava.

Crkva nije samo Papa, biskupi i svećenici. To smo mi svi: ja, ti, ono malo dijete, onaj bolesnik, onaj starac... Svi smo mi pripojeni njemu i on po nama djeluje i spasava. On sam ne hoda onako kako je hodao po poljima Galileje, zato idemo mi. Njegov glas ne odjekuje onako kao onda dok je držao govor na Gori — zato govorimo mjesto njega ja i ti... Njegove ruke ne dotiču onako kako je doticao djecu da ih blagoslovi ili bolesnike da ih ozdravi — zato mu sada služe ruke moje, tvoje, svih nas. Kad žrtvujemo, kad pomažemo bližnjemu, nastavljamo njegovu misiju ljubavi.

A. MILIČIĆ

NEDJELJNE I BLAGDANSKE MISLI

I nedjelja u Korizmi

Rijetko je naći u misalu tako stari i klasični misni obrazac. Danas nam crkva daje korizmeni program: važnije od posta, molitve i dijeljenja milostinje jest dobar kršćanski život sa svladavanjem svih teškoća: »Evo, sada je vrijeme milosti, sada je dan spasa... u svemu se držimo kao Božji sluge s mnogo strpljivosti u nevoljama, u potrebama, u tjeskobama, u udarcima...« (poslanica). Evanđelje nam stavlja pred oči Krista u dvostrukom liku: kao pokornika i borca sa silama tame. Taj korizmeni program nije samo u našem osobnom interesu, nego se tiče čitave crkve. Misna molitva značajno govori, da Bog »svoju crkvu svake godine četrdesetdnevnim postom čisti«. Svaki naš grijeh kalja također crkvu; svaka naša krepost znači jedan novi ukras crkve. Još više: crkva je mistični Krist i mi smo njegovi udovi. U svemu moramo biti slični Kristu, ovdje na zemlji u poniženju, gore u slavi. Psalam 90. iza poslanice sasvim pristaje u ovaj sklop. On je naša bojna pjesma kroz čitavu korizmu. Psalam opisuje strašno bojno polje: tisuće padaju, strijele zviždе, po zmijama i zmajevima mora se gaziti... No junačka četa ništa se ne boji; ona je pod okriljem Božjim i anđeli je čuvaju na njezinim putevima. Njihov mač je pouzdanje u Boga. To već naviješta uvodna pjesma: »Kad me zazove, uslišat ću ga, izbavit ću ga i proslavit ću ga, dat ću mu da dugo živi.« Kad se danas kod žrtvovanja i sv. pričesti približimo oltaru (oltar je Krist), tad će nam biti jasno, da je Krist u svetoj žrtvi naše okrilje i naš štit (prikazna i pričesna pjesma).

II nedjelja u Korizmi

Nedjelja iza kvatrene subote u staro je doba bila bez liturgije. Kasnije kad se noćno bogoslužje prenijelo na subotnje jutro, sastavila se misa iz dijelova prošlonedjeljnih dnevnih misa. Ona sadrži trostruki niz misli: jedan iskreni vapaj iz dubine (uvodna pjesma i molitva), jedan glas odozgora, koji nas poziva u visine (poslanica i evanđelje), te veseli odaziv (prikazna i pričesna pjesma). Prvom nizu se priključuje i pjesma iza poslanice, to je ona duboka dolina, iz koje uzlazimo na goru Tabor. Poslanicu možemo shvatiti kao u praksu pretvo-

reno evanđelje, ona nam pokazuje put k preobraženju: »Božja volja je vaša svetost!« Završetak pjesme iza poslanice glasi: »Pohodi nas svojim spasenjem«. Ta je molba ispunjena u evanđelju pojavom preobraženog Gospodina. I prikazna pjesma je jedan nastavak evanđelja: »Promatrat ću zapovijedi Tvoje.«

III nedjelja u Korizmi

Ova nedjelja predstavlja jedinstvenu cjelinu: Krist od nas čini sinove svjetla, on u nama svladava đavla, u krštenju i euharistiji. Misa se neposredno odnosi na krštenike, ali tekstovi se mogu u potpunosti odnositi i na vjernike.

Prenesimo se malo mislima u stari carski Rim. Tu vidimo kako se neka povorka miče kroz sveti grad. Naprijed krštenici, zatim pokornici u kostrijeti, pa vjernici i na koncu svećenstvo s Papom. Kreću se prema glasovitoj bazilici sv. Lovre izvan zidina grada: taj junak među mučenicima treba biti uzor u pobjeđivanju »jakoga«, đavla. Svi su se okupili oko groba sv. Lovre; sad podiže majka crkva svoj glas. Ovdje stoje posijedjeli muževi, koji su se probili do vjere, nježne djevojke, koje su radi Krista odbile bogatu udaju; koje su roditelji razbaštinili, jer žele postati kršćani. Svi su podnijeli izvanjske i nutarnje borbe; no pobjeda još nije izvojevana. Danas mora pasti odluka: Krist mora vladati kao »Kralj i Bog«. I crkva počinje: Ponajprije se sjetite prijašnjeg vremena. »Što su tad bili vaši ideali?« Lakomost, strasti, uživanje, bili su vaša jedina briga. Ali sad sjaji nad vama jedan drugi ideal: Krist, božansko sunce. Sad se u vama dogodila jedna velika promjena, kao od noći na svijetli dan. Ali sad morate hodati također kao djeca božanskoga svjetla. — Crkva nastavlja po riječima Evanđelja:

CRKVA nije
samo ona zgrada gdje molimo
samo ustanova, organizacija
samo Papa, biskupi i svećenici
CRKVA je
KRIST u današnjem vremenu
KRIST i mi svi zajedno
KRIST i ja i ti i onaj tamo
KRIST + sveci + grešnici

»Jaki«, knez svijeta, bio je dosad vaš kralj. Dok ste mu bili podložni, mirovao je. Sad pak kad ga bacate s prijestolja, on buči, podiže oluju: vašu rodbinu, čitavu okolicu, sve se na vas oborilo. Novi Gospodar, »Jači« mora u vama zaposjesti svoj prijesto. Pobjeda Kristova mora u vama postati stvarnost. I još jedna ozbiljna opomena! Predstoje velike žrtve; morate sve napustiti, svijet, čast, imetak, užitak. Hoćete li ustrajati? Teško vama, ako opet otpadnete!« Jer nije lako one, koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga i postali zajedničari Duha Svetoga ... i otpali, opet obnoviti na pokajanje« (Hebr. 6, 4). — Biskupove su riječi zamuknule i dugo su odjekivale u dušama krštenika. Sad oni odlaze. Vjernici ostaju i slave svečanu žrtvu. I vjernicima su te riječi potresle srca. I oni su još u borbi za krunu.

IV nedjelja u korizmi

Ova nedjelja imade posebno mjesto u crkvenoj godini: nedjelja veselja usred korizme. Svećenik smije nositi ružičasto misno odijelo, orgulje smiju svirati, svi tekstovi odzvanjaju veseljem, misa počinje s poklikom radosti: »Laetare — Veseli se!« »Žalost« posta je pri svršetku, uskoro će se poroditi nova djeca (krštenjem) i na »majčinskim grudima crkve se nasititi« (euharistijom). Psalam 121. uvodne pjesme na slikovit ulaz svećenstva nadovezuje: tako će bijelo odjeveni krštenici u uskrsnoj noći, tako ćemo jednom mi ulaziti u nebesko svetište. Ova je nedjelja kao jedan odah u korizmenom dobu života; zato pristaje riječ »utjeha« (molitva). U dubokoj slici dviju Abrahamovih žena, Sare i Agare, želi nam (krštenicima) crkva pokazati sreću našega kršćanskog bivstva, koje nam u opreci sa židovstvom još jasnije izbija: mi smo slobodna djeca Božja, baštinici neba ... Nebeski je Jeruzalem naša majka, mi njegova

ČOVJEK = TIJELO + DUŠA
Tijelo živi ... 70, 80 ... 100 godina ...
A ONDA?
»Što koristi čovjeku da cijeli svijet dobije
a dušu svoju izgubi?«

djeca, tu nam je slobodu donio Krist! (Poslanica). U pjesmi iza poslanice pjevamo opet radosnu pjesmu našoj Majci, ona je zaštitni tvrđavni zid u svim bojevima. Evanđelje je simbolička radnja za blisku euharistijsku svečanost: »Uskrs je blizu« (svaka misa je Uskrs), Krist za nas, sakupljenu zajednicu, proizvodi čudo umnožavanja kruha i riba (dva simbola euharistijske tajne) i podaje nam predokus uskrsnog slavlja. Za vrijeme žrtvenog prikazanja zahvaljujem dobrostivom darovatelju »slatkoga« kruha Krista. Na putu prema pričesnoj gozbi po treći put pjevamo hodočasničku pjesmu prema nebeskom Jeruzalemu (Psalam 121).

Nedjelja Muke

Ulazimo u dane žalosti nad božanskim zaručnikom, crkva oblači udovičko ruho: križevi se i slike zakrivaju. Zadnji zvuci misnog veselja zamiru: Slava Ocu u uvodnoj pjesmi i 25. psalmu. Pristupni 42. psalam sasvim izostaje kao i u pokojničkim misama. Ali još više nego vanjski znakovi govori sam sadržaj liturgije o Muci Gospodnjoj.

Danas se opet sakupljamo u Petrovoj crkvi. U staro je doba kod noćnog bdijenja biloređenje svećenika. U uvodnoj pjesmi slušamo Gospodina kako se bori na Maslinskoj gori moleći sudačku presudu između njega i nevjernog židovskog naroda i opakog, zloga čovjeka (Jude). U poslanici vidimo kako božanski Veliki Svećenik pristupa k žrtveniku križa, s vlastitom krvlju otkupljuje ljudski rod, jer je sam bezgrješan. Pjesma iza poslanice sadrži bolne tužaljke Kristove, vodi nas ka stupu bičevanja (»Na mojim leđima kovali su grješnici«), vodi nas križu (»Uzdigao si me nad sve one, koji nasrću na me, oslobodio si me od čovjeka nepravedna«). Evanđelje nam opet pokazuje Velikog Svećenika Krista, koji je bezgrješan i vječan. Opet gledamo u ponor zloće njegovih neprijatelja, ali i tu prosijava uskrsno svjetlo kroz tamni prizor: »Abraham se obradova, da vidi moj dan (Uskrs).« Židovi ga htjedoše kamenovati, ali se on sakrio. Prikazna je pjesma poputbina s obećanjem biti jednak bezgrješnom Velikom Svećeniku. Pričesna nas pjesma podsjeća, da je euharistija uspomena smrti Kristove: »Ovo je tijelo moje, koje se za vas predaje. Ovaj je kalež Novi Zavjet u mojoj krvi, kaže Gospodin. To činite, kadgod budete pili, na moj spomen.«

Cvjetnica

Svečani ophod s blagoslovljenim granama prije sv. mise jest historijski uvod u dane Muke i smrti Gospodnje. Protivno od jeruzalemskih Kristovih pratilaca, koji su ga slavili zbog zemaljskih probitaka, mi ćemo s ponosom stupati u tom ophodu, ako smo prodrli u veliku tajnu Muke i smrti Sina Božjega. To nam stavlja pred oči misna liturgija. Svi su dijelovi mise duboko žalobni, crkva slika patnički lik Kristov, koji u svojoj potpunoj zapuštenosti vapi k Ocu. Tri muža otvaraju prolog golgotskoj drami: kralj i prorok David (uvodna pjesma, iza poslanice i prikazna), učitelj naroda i propovjednik križa Pavao (poslanica) i evanđelist i apostol Matej (Muka).

Uvodna pjesma i iza poslanice sadrži veliki dio 21. psalma, kojeg je i sam Gospodin molio na križu. Kod molenja toga psalma u duhu ćemo stajati na Golgoti i tom tužnom prizoru otvoriti ulaz u svoju dušu. Drugi govornik je sv. Pavao. U pismu svojoj najmilijoj kršćanskoj općini u Filipima crta on u velikim potezima Raspetoga; ovo je mjesto možda najdivnija karakteristika Isusova, koja je ikad dana. Glavni redak: »Krist je postao poslušan sve do smrti, do smrti na križu; zato ga je Bog uzvisio . . .« u zadnja tri dana Svetoga Tjedna je vodeći motiv. Treći prolog drži sv. Matej sa svojom mukom, koju u mnogim crkvama na dramatski način pjevaju.

No u misi potpuno ne manjka ni uskrsni motiv. U prikaznoj i pričesnoj su pjesmi žrtveni kruh i vino duhovito povezani s Mukom Gospodnjom. Dok kršćanska zajednica ka žrtvenom stolu donosi kruh i vino, pjeva zbor kao povratni stih: »Za jelo mi dadoše žuč i u žeđi me mojoj napojiše octom.« A kad kršćanska zajednica prima sv. pričest, crkva neprestano pjeva: »Oče, ako me ne može ova čaša mimoići, da je ne pijem, neka bude volja tvoja.« Na Maslinskoj je gori danas liturgija započela, tamo i svršava.

ISUS KRIST je SIN BOŽJI
»koji je radi nas ljudi
i radi našega spasenja . . .
. . . postao čovjekom.
RASPET također ZA NAS . . .«

Primi i nas Gospodine

KRIŽNI PUT KRISTA U CRKVI

KRIŽNI PUT je omiljena pobožnost naših vjernika, osobito u korizmi. Ali mnogi misle da je jedini način obavljanja te pobožnosti onaj koji se nalazi u molitveniku, ili koji je uobičajen u njihovoj crkvi. To je dakako dobar način, ali nije jedini. Dapače, kako čestim ponavljanjem mnogi znaju taj tekst napamet, lako se može dogoditi, da to ponavljanje postane mehaničko, jednolično, bez pravog unutarnjeg doživljavanja.

Križni put treba zapravo da bude razmatranje Muke Isusove prolazeći 14 postaja. Nije dapače niti nužno da se držimo onih prizora koji su uobičajeni. Možemo se u mislima zadržati na jednom prizoru koji za nas znači duševni doživljaj, pa čak ako i nije među onima koje slika predstavlja.

Još više, isključivo zamišljanje Muke Isusove kao nečeg što je nekad davno bilo, ma kako živo i osjećajno mi to sebi predstavljali, ostaje samo plod naše mašte. Krist je uskrsnuo i uzašao na nebo, i njegovo proslavljeno tijelo ne može više da trpi.

Ali Krist živi i djeluje u Crkvi. Crkva je njegovo otajstveno tijelo, i u njoj on nastavlja svoje otkupiteljsko trpljenje. On trpi u Crkvi, on trpi u svakom bijedniku, svakom patniku, on trpi osobito u svakom od nas koji mu pripadamo, koji smo mu pripojeni po krštenju.

Sv. Pavao kaže: »Nadopunjujem u svom tijelu ono što fali mukama Kristovim, za njegovo tijelo a to je Crkva«.

Pokušajmo katkad obaviti pobožnost Križnog puta na ovaj način, promatrajući Križni put Krista u Crkvi u povijesti i danas.

Na primjer ovako:

I. Krista osuđuju na smrt nekada i danas u Crkvi: gdje ja spadam? Možda radi mene osuđuju Crkvu, Krista?

II. Isus uzima Križ za Crkvu, za mene. Crkva ga nosi kroz vjekove, a ja? Kako shvaćam križ u Crkvi? Zar kao ukras?

III. Prvi pad. Djeca, mladež, u Crkvi, u Kristu. Padaju, griješe, a da li se podižu? Moj stav? Kritika ili pomaganje?

IV. Marija prati Krista u Crkvi. Lurd, Fatima, Bistrica, Sinj. U mom životu kakva je uloga Marije?

V. Simon, a za njim toliko drugih, pomažu Kristu u Crkvi. Napor snažne ruke. Ja u ulozi Simona?
VI. Veronika. Kristov lik popljuvan i zablaćen. Treba nježna ruka da ga obriše i očisti. Moj odnos prema bližnjemu? Prepoznajem li Krista?
VII. Drugi pad. Ozbiljniji kad se radi o starijima, muževima, ženama, jer je spojen s posebnim problemima.
VIII. Krist u Crkvi tješi tužne i nesretne uvijek. Danas osobito. Moj udio: tražiti utjehu ili tješiti druge?
IX. Treći pad. Možda nepažnjom Simona. Grijesi onih koji bi trebali da pomažu Isusu u Crkvi. I moji, osobito propusti.
X. Svlačenje. Sablazni u Crkvi. Ljudski elemenat otkriva svoje slabosti. Bez toga ne može biti.
XI. Razapinjanje, nekad i danas. Krist u Crkvi, bilo gdje, nastavlja svoje otkupiteljsko trpljenje.
XII. Žeđam. Oče, oprosti im... Evo ti majke... Žeđa apostolata. Ljubav prema neprijatelju. Marija u Crkvi.
XIII. Skidanje s križa. Gdje su prijatelji Isusovi danas? Treba vaditi čavle, skidati trnovu krunu... poći do Pilata...
XIV. Polaganje u grob. Krist šuti. ne čuje se njegov glas. Njegove ruke ne čine čudesa... Ali Uskrs dolazi...

A. M.

MARIJA KITAHARA REIKO

Rođena je u Tokiju 22. VIII 1929. kao treća kćer profesora više agronomske škole. U 15. godini morala je kao radnica raditi u montažnoj tvornici aviona u Nakashima. Rat sa svim strahotama, a zatim slom sa velikom bijedom.

Željela je da ne bude na teret roditeljima pa se je upisala u farmaceutsku školu i za tri godine dobila diplomu. Bilo je to 1946. U to vrijeme upoznala se sa kršćanstvom u kojemu joj je imponirala Kristova ljubav prema svim ljudima i ona se 30. IX 1949. obratila se na katoličku vjeru. Uzela je ime Elizabeta Marija. Ipak će se kasnije radije i samo zvati Marija iz ljubavi prema Blaženoj Djevici Mariji.

Bijeda po svršetku drugoga rata ju je strašno frapirala: ruševine, nevolje svake vrste, povratnici sa Mandžurije, Koreje, Formoze bez posla, bez stana i bez ljubavi. Odluči da se posveti osobito onima, koji su sakupljali krpe po gradu, a bili smješteni u »gradu mravi« nedaleko njezina stana.

Svaki dan je nosila hranu i drugo što im je trebalo. Ali je željela da ih upozna s Kristom. Međutim joj jednog dana jedan od ovih bjednika dobaci: »Vi nam dajete novaca, robe, hrane, ali vaša darežljivost nas ipak ne zadovoljava, jer Vi ste još uvijek viša od nas bjednika dole. Vi, doduše dajete, ali za uzvrat činite propagandu vašoj religiji, vašoj vjeri, a bome to nije baš lijepo; to miriše po trgovini. Prava se simpatija sastoji u zajedničkom trpljenju, u zajedničkoj sudbini, da ne bude ni viših ni nižih, nego svi u svemu jednaki.«

Ova ju je primjedba priprosta čovjeka potresla i Marija odluči da živi zajedno sa sakupljačima stare robe pa makar izgubila sjajnu budućnost, koja ju je čekala.

Otac se trsio da je uvjeri kako je bilo mnogo takvih idealista, ali su se svi razočarali, jer što je bila njihova ljubav veća to su se rađale veće zapreke. »Ako se ti budeš morala zaustaviti na pol puta, bolje je da ne započneš«, govorio joj otac.

Otac je govorio pametno, ali nije mogao slomiti njezinu odluku, koja je izabrala križni put, da živi sa novom obitelji.

Smjestila se u jednoj siromašnoj baraki i kružila ulicama »mravljeg grada« pretražujući škrinje za smeće. Postala je druga mama djeci sakupljača krpa i preko njih ulazila u njihove stanove, brinula se za bolesnike, uzimala u zaštitu beskućnike i prenosila poruku Krista. Izražavala se je, govorila je, da je milostinja samo slika ljubavi, jer veoma često pada s visoka, a ljubiti nekog znači živjeti s njime dijeleći zajednički i dobro i napose zlo.

Odsada su je zvali Gospođa sakupljača krpa.

Napisala je knjigu »Djeca mravljeg grada«, koja joj je donijela dosta novaca, a s tim novcem je popravila bjedno stanje njezine nove obitelji.

Iza devet godina nesebičnog rada, (među sakupljačima krpa) iscrpljena, ali sretna, Marija je ispustila svoju plemenitu dušu između svojih sakupljače krpa, koji su je dugo oplakivali. Imala je 25 godina i 5 mjeseci. Kao i Gospodin, ona je shvatila »da nema veće ljubavi, nego dati svoj život za onoga koga se ljubi.« Silno mnoštvo bjednika je došlo ispratiti njezine smrtne ostatke. »Sve što je poučavala iz katekizma, sama je činila,« govorili su. »Mi smo voljeli ovu

djevojku i nastojali smo da joj budemo slični. Po njoj smo došli u Katoličku Crkvu.«

Cijela japanska štampa je uzveličala ovu herojsku ljubav, a i filmska traka je prikazala veličinu ove djevojke diljem cijelog svijeta u filmu »Ari no machi no Maria« — »Madona — Gospođa sakupljača krpa«, da bi je i drugi nasljedovali.

Među nama — Dopisi čitatelja

NEŠTO O PONAŠANJU U CRKVI

Kada je sv. Franjo jednom ušao u crkvu i nakon što se je poškropio i prekrižio, okrenuo se i ovako rekao: »A vi moje misli, koje ste me dopratile ovamo, ostanite vani, jer sada idem na razgovor s Bogom.« Zaista ljepšeg primjera, kako treba ući u crkvu ne možemo imati, a ipak taj se primjer sv. Franje vrlo rijetko slijedi. Obično ulazimo sa svim onim mislima, koje su nas još kod kuće i na ulici zaokupile i te misli često ostaju kraj nas i opet nas prate kući. Umjesto da nam je samo stalo do toga, da se duhom približimo Bogu, nama je više do toga, da sjednemo na mjesto koje smatramo »našim« i veoma nam je krivo, ako tamo sjedi netko drugi. Umjesto da skromno i zadovoljno sjednemo tamo gdje ima mjesta, čuju se prigovori, a često i oštre riječi. Neki opet uporno nastoje da sjede na uglu klupe iako u klupi ima mjesta. Tu se jasno vidi da takvima nije toliko stalo do pobožnosti, koliko do svog umišljenog prava. Neki sjede u klupi široko i ukočeno i ne bi se maknuli za centimetar da prave više mjesta onima koji još ulaze, a drugi se opet žele svakako ugurati iako se vidi da je klupa puna. Sve je ovo pomanjkanje međusobne ljubavi i ako tako postupamo veoma smo pogriješili, jer kako ćemo istinski pratiti uzvišenost sv. mise, kada se ne možemo uzdići do te glavne istine, da smo svi braća i sestre pred Bogom, koji nam je po svom sinu Isusu Kristu dao zapovijed »ljubite se među sobom«.

Slično je i sa drugim mislima koje nisu ostale izvan crkve, na primjer interesira nas tko je s kim došao, kako je tko obučen i slično. Šta nas je briga za to? Mi smo došli da se Bogu poklonimo, a sve drugo nije ni važno ni potrebno.

No ima i drugo što može u crkvi veoma smetati. Recimo netko jako kašlje. Kod kuće to tako ne smeta, ali u crkvi među drugima, a često i za vrijeme propovijedi jaki kašalj itekako smeta one koji žele da se saberu. Zato tko kašlje neka iz ljubavi za druge radije ostane kod kuće i neka se tamo iskreno pomoli, bit će korisnije za njega i ugodnije za druge. Događa se također da netko dolazi kasnije, možda za vrijeme propovijedi, pa umjesto da se takova iznimka što tiše i nezapaženije negdje skromno smjesti, ide bučno punim korakom, zauzima mjesto i time smeta druge. Neki vole da se kod zajedničke molitve ističu svojim glasom ili čak umetnu koju svoju riječ, a to razbija sklad zajednice. U nekim je crkvama kod sv. pričesti upravo savršen red. Klupa za klupom ide se tiho i po desnoj strani glavnog puta do oltara ili do pričesne klupe, tamo poklekne onoliko za koliko ima mjesta i opet se tiho vrate drugom stranog glavnog puta na svoja mjesta. Upravo milina za gledati. Ali ima i drugih! Ne ide se po redu, pred oltarom prave gužvu i još se uvijek netko želi ugurati među one koji su već poklekli. Povratak do svog mjesta također je neko probijanje kroz gomilu. U takvom slučaju najbolje je biti strpljiv i čekati da drugi prije idu, pa ako će i ostali tako raditi, sve će se odvijati kako treba.

Također nije zgodno, ako netko u crkvi prisvaja pravo redara, koji će druge opomenuti. Ako mislimo da moramo nekoga opomenuti, činimo to izvan crkve i gdje smo sami a ne u crkvi i pred svima, jer to uvijek vrijeđa.

Na kraju svega vidimo, da svaki mora najprije sebe odgajati i disciplinirati, biti ljubezan spram drugih, a onda sve ide dobro i u crkvi i među ljudima.

DAR CRKVI?

Najviše se darivaju tako zvani oltarnici iako pravi oltarnici nisu ona iskićena platna ili čipke, kojima se prekriva prednji dio oltara. Pravi oltarnici to su ona tri platna, koja prekrivaju oltarni stol ili menzu i ta tri platna su potrebna i propisana. A oni šareni pokrivači, koje zovemo i antipendijem nisu potrebni ni propisani. Zato ako želimo crkvi nešto darovati, pitajmo najprije župnika. On zna najbolje što mu treba, pa se neće dogoditi da koja crkva ima previše antipendija,

a nema drugo što je potrebnije, recimo ministrantska odijela, svijeće i drugo.

Isto tako je sa kipovima i sa slikama. Crkva nije neko sabiralište za slike i kipove, makar nam kako drage bile, nego sveto mjesto, gdje sve ima svoju svrhu i gdje se ne može dozvoliti da vjernici po svom nahođenju žele postaviti ovaj ili onaj kip ili sliku.

Župnik je odgovoran za svoju crkvu i zato neka ništa ne uđe bez njegovog odobrenja.

Mi ništa ne gubimo time, ako ne možemo crkvu po svojoj miloj volji urediti, nego naprotiv dogovorno sa župnikom i pomažući ga u onome što je potrebno, crkva će nam postati još milija, još više naša.

Rado ćemo uvrstiti ovakve kratke dopise čitatelja – dakako ako odgovaraju smjeru našega lista.

Urednik

KRŠĆANSKA DUŽNOST
USKRSNE ISPOVIJEDI I PRIČESTI
NIJE SAMO DUŽNOST PRAVOG
KRŠĆANINA KATOLIKA
TO JE DUBOKA POTREBA DUŠE
ZA OPROŠTENJEM I SJEDINJENJEM
S BOGOM.

DOĐI... ISUS TE ZOVE
DOĐI
DOVEDI I DRUGE!